

Η άποψη του Δικαστηρίου

I — Επί του παραδεκτού της αιτήσεως γνωμοδοτήσεως

- 1 Η Γερμανική Κυβέρνηση αμφισβητεί το παραδεκτό της αιτήσεως γνωμοδοτήσεως την οποία υπέβαλε η Επιτροπή κατ' εφαρμογήν του άρθρου 228, παράγραφος 1, της Συνθήκης· η Ολλανδική Κυβέρνηση διατυπώνει επίσης αμφιβολίες ως προς το παραδεκτό αυτής της αιτήσεως. Κατά τις εν λόγω κυβερνήσεις, η προβλεπόμενη στο άρθρο αυτό διαδικασία σκοπεύει μόνο στην εξέταση του αν συμβιβάζεται προς τις διατάξεις της Συνθήκης μια συμφωνία, της οποίας μελετάται η σύναψη μεταξύ της Κοινότητας και ενός ή πλειόνων κρατών ή διεθνούς οργανισμού. Η προκειμένη όμως αίτηση αφορά την αρμοδιότητα της Κοινότητας να συνάψει σύμβαση, την οποία μόνο τα κράτη μέλη της ΔΟΕ μπορούν να επικυρώσουν και όχι η Κοινότητα, η οποία δεν είναι μέλος του διεθνούς αυτού οργανισμού.
- 2 Η επιχειρηματολογία αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή.
- 3 Πρέπει, συναφώς, να σημειωθεί ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου [γνωμοδότηση 1/75, της 11ης Νοεμβρίου 1975, Συλλογή 1975 (μόνο σε ξενόγλωσσες εκδόσεις), σ. 1355, γνωμοδότηση 1/76, της 26ης Απριλίου 1977, Συλλογή 1977 (μόνο σε ξενόγλωσσες εκδόσεις), σ. 741, διάσκεμμα 1/78, εκδοθέν δυνάμει του άρθρου 103 της Συνθήκης ΕΚΑΕ, της 14 Νοεμβρίου 1978, Συλλογή 1978 (μόνο σε ξενόγλωσσες εκδόσεις), σ. 2151, και γνωμοδότηση 1/78, της 4ης Οκτωβρίου 1979, Συλλογή 1978 (μόνο σε ξενόγλωσσες εκδόσεις), σ. 2871], η διαδικασία του άρθρου 228, όπως και η του άρθρου 103 της Συνθήκης ΕΚΑΕ, επιτρέπει την εξέταση κάθε ζητήματος που αφορά το κατά πόσον μια υπό μελέτη συμφωνία συμβιβάζεται με τις διατάξεις της Συνθήκης, και ειδικότερα του ζητήματος αν η σύναψη μιας τέτοιας συμφωνίας εμπίπτει ή όχι στις αρμοδιότητες της Κοινότητας. Την ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνει το άρθρο 107, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας.
- 4 Επομένως, η αίτηση γνωμοδοτήσεως δεν αφορά την ικανότητα της Κοινότητας, ως υποκειμένου του διεθνούς δικαίου, να αναλαμβάνει υποχρεώσεις στο πλαίσιο συμβάσεως που εκπονείται υπό την αιγίδα της ΔΟΕ· αφορά την έκταση, υπό το πρίσμα των κανόνων του κοινοτικού δικαίου και μόνον, των αρμοδιοτήτων της Κοινότητας και των κρατών μελών στον τομέα ο οποίος αποτελεί αντικείμενο της Συμβάσεως 170. Το Δικαστήριο δεν μπορεί επομένως

να υπεισέλθει στην κρίση των εμποδίων που ενδεχομένως θα συναντούσε η Κοινότητα στην άσκηση της αρμοδιότητάς της, λόγω ορισμένων κανόνων του Καταστατικού Χάρτη της ΔΟΕ.

- 5 Εν πάση περιπτώσει, πρέπει να σημειωθεί ότι, αν, δυνάμει του Καταστατικού Χάρτη της ΔΟΕ, η Κοινότητα δεν μπορεί να συνάψει η ίδια τη Σύμβαση 170, η προς τα έξω αρμοδιότητά της θα μπορούσε ενδεχομένως να ασκηθεί μέσω των κρατών μελών ενεργούντων αλληλεγγύως προς το συμφέρον της Κοινότητας.
- 6 Πρέπει, επομένως, να γίνει δεκτό ότι οι προϋποθέσεις του άρθρου 228, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης πληρούνται και ότι, ως εκ τούτου, η αίτηση γνωμοδότησεως είναι παραδεκτή.

II — Επί της ουσίας

- 7 Πριν εξεταστεί το ζήτημα αν η Σύμβαση 170 εμπίπτει στη σφαίρα της αρμοδιότητας της Κοινότητας και, περαιτέρω, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, αν η αρμοδιότητα της Κοινότητας είναι αποκλειστική, πρέπει να υπομνηστεί ότι, όπως έχει δεχθεί το Δικαστήριο, ιδίως στην προαναφερθείσα γνωμοδότησή του 1/76, σκέψη 3, η αρμοδιότητα προς ανάληψη διεθνών υποχρεώσεων μπορεί όχι μόνο να προκύπτει από ρητή ανάθεση από τη Συνθήκη, αλλά και να απορρέει κατά τρόπο έμμεσο από τις διατάξεις της. Το Δικαστήριο συνήγαγε ειδικότερα ότι, κάθε φορά που το κοινοτικό δίκαιο είχε δημιουργήσει, υπέρ των οργάνων της Κοινότητας, αρμοδιότητες, στο εσωτερικό πεδίο, προς επίτευξη συγκεκριμένου σκοπού, η Κοινότητα καθίστατο ταυτοχρόνως αρμόδια να αναλαμβάνει και τις διεθνείς υποχρεώσεις τις αναγκαίες προς επίτευξη αυτού του σκοπού, και τούτο έστω και ελλείψει ρητής σχετικής διατάξεως. Με την απόφαση της 14ης Ιουλίου 1976 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις 3/76, 4/76 και 6/76, Kramer [Συλλογή 1976 (μόνο σε ξενόγλωσσες εκδόσεις), σ. 1279, σκέψη 20], το Δικαστήριο είχε ήδη επισημάνει ότι μια τέτοια αρμοδιότητα μπορούσε να απορρέει και έμμεσα, από πράξεις τις οποίες εκδίδουν τα θεσμικά όργανα των Κοινοτήτων στο πλαίσιο των διατάξεων της Συνθήκης ή των Πράξεων Προσχωρήσεως.
- 8 Την αποκλειστική αρμοδιότητα της Κοινότητας έχει αναγνωρίσει το Δικαστήριο όσον αφορά ιδίως τα άρθρα 113 της Συνθήκης [προαναφερθείσα γνωμοδότηση 1/75, απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 1976 στην υπόθεση 41/76, Donckerwolcke και Schou, Συλλογή 1976 (μόνο σε ξενόγλωσσες εκδόσεις), σ. 1921, σκέψη 32] και 102 της Πράξεως Προσχωρήσεως (απόφαση της 5ης Μαΐου

1981 στην υπόθεση 804/79, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου, Συλλογή 1981, σ. 1045, σκέψεις 17 και 18). Από τη νομολογία αυτή προκύπτει ότι η ύπαρξη τέτοιας αρμοδιότητας, η οποία απορρέει από διάταξη της Συνθήκης, αποκλείει αρμοδιότητα των κρατών μελών συντρέχουσα με εκείνη της Κοινότητας, τόσο στην κοινοτική όσο και στη διεθνή έννομη τάξη (βλ. προαναφερθείσα γνωμοδότηση 1/75).

- 9 Η αποκλειστικότητα ή μη της αρμοδιότητας της Κοινότητας δεν προκύπτει μόνο από τις διατάξεις της Συνθήκης, αλλά μπορεί να εξαρτάται και από την έκταση των μέτρων τα οποία έχουν θεσπιστεί από τα κοινοτικά όργανα προς εφαρμογή των διατάξεων αυτών και τα οποία μπορούν να στερήσουν τα κράτη μέλη από μια αρμοδιότητα την οποία αυτά μπορούσαν να ασκούν στο παρελθόν μεταβατικώς. Όπως έχει δεχθεί το Δικαστήριο με την απόφαση της AERT, σκέψη 22, άπαξ έχουν θεσπιστεί κοινοτικοί κανόνες προς υλοποίηση των σκοπών της Συνθήκης, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να αναλαμβάνουν, εκτός του πλαισίου των κοινών θεσμικών οργάνων, υποχρεώσεις δυνάμενες να θίξουν τους εν λόγω κανόνες ή να αλλοιώσουν το περιεχόμενό τους.
- 10 Αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζουν η Γερμανική, η Ισπανική και η Ιρλανδική Κυβέρνηση, η νομολογία αυτή δεν μπορεί να περιοριστεί μόνο στις περιπτώσεις εκείνες όπου η Κοινότητα έχει θεσπίσει κοινοτικούς κανόνες στο πλαίσιο κοινής πολιτικής. Πράγματι, σε όλους τους τομείς που εμπíπτουν στους σκοπούς της Συνθήκης, το άρθρο 5 αυτής επιβάλλει στα κράτη μέλη να διευκολύνουν την Κοινότητα στην εκτέλεση της αποστολής της και να απέχουν από κάθε μέτρο δυνάμενο να θέσει σε κίνδυνο την πραγματοποίηση των σκοπών της Συνθήκης.
- 11 Η αποστολή, όμως, της Κοινότητας και οι σκοποί της Συνθήκης θα επλήττοντο και στην περίπτωση που τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να συνάπτουν διεθνείς συμφωνίες, οι οποίες περιέχουν κανόνες δυνάμενους να θίξουν τους κανόνες τους οποίους αυτή έχει θεσπίσει σε τομείς μη καλυπτόμενους από κάποια κοινή πολιτική, ή να αλλοιώνουν το περιεχόμενό τους.
- 12 Τέλος, συμφωνία μπορεί να συναφθεί σε έναν τομέα όπου οι αρμοδιότητες είναι κατανεμημένες μεταξύ Κοινότητας και κρατών μελών. Σε μια τέτοια περίπτωση, η διαπραγμάτευση και η εφαρμογή της συμφωνίας απαιτούν κοινή δράση της Κοινότητας και των κρατών μελών (προαναφερθείσα απόφαση Kramer, σκέψεις 39 έως 45, και προαναφερθείσα γνωμοδότηση 1/78, σκέψη 60).

III

- 13 Με βάση τα προεκτεθέντα, πρέπει να εξεταστεί αν η Σύμβαση 170 εμπίπτει στη σφαίρα της αρμοδιότητας της Κοινότητας, σε περίπτωση δε καταφατικής απαντήσεως, αν η αρμοδιότητα αυτή είναι αποκλειστική.
- 14 Πρέπει σχετικώς να υπομνησθεί ότι η Σύμβαση 170 αφορά την ασφάλεια κατά τη χρησιμοποίηση των χημικών προϊόντων στην εργασία. Κατά το προοίμιό της, βασικός της σκοπός είναι η πρόληψη των επαγγελματικών ασθενειών και ατυχημάτων που προκαλούνται από τα χημικά προϊόντα, μέσω της αξιολογήσεως των κινδύνων που ανακύπτουν από όλα αυτά τα προϊόντα, μέσω της παροχής στη διάθεση των εργοδοτών και των εργαζομένων των πληροφοριών που είναι αναγκαίες για την προστασία τους και, τέλος, μέσω της καθιερώσεως προγραμματικών αρχών για την προστασία.
- 15 Ο καλυπτόμενος από τη Σύμβαση 170 τομέας εμπίπτει στις «κοινωνικές διατάξεις» της Συνθήκης, οι οποίες συναποτελούν το κεφάλαιο 1 του τίτλου III, περί της κοινωνικής πολιτικής.
- 16 Κατά το άρθρο 118 Α της Συνθήκης, τα κράτη μέλη υποχρεούνται ιδίως να αποδίδουν ιδιαίτερη προσοχή στην προώθηση της καλύτερευσης του χώρου της εργασίας, για να προστατεύουν την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων, και να θέτουν ως στόχο την εναρμόνιση των συνθηκών που υφίστανται σε αυτόν τον τομέα. Για να συμβάλει στην πραγματοποίηση αυτού του στόχου της εναρμόνισης, το Συμβούλιο διαθέτει την εξουσία να θεσπίζει, με οδηγίες, τις ελάχιστες προδιαγραφές. Ειδικότερα, όπως προκύπτει από την παράγραφο 3 του άρθρου 3, οι διατάξεις που θεσπίζονται δυνάμει αυτού του άρθρου δεν εμποδίζουν κάθε κράτος μέλος να διατηρεί και να καθιερώνει αυστηρότερα μέτρα προστασίας των συνθηκών εργασίας, μη αντικείμενα προς τη Συνθήκη.
- 17 Η Κοινότητα διαθέτει, έτσι, εσωτερική κανονιστική αρμοδιότητα στον κοινωνικό τομέα. Επομένως, η Σύμβαση 170, το αντικείμενο της οποίας συμπίπτει άλλωστε με το αντικείμενο διαφόρων οδηγιών που έχουν εκδοθεί δυνάμει του άρθρου 118 Α, εμπίπτει στη σφαίρα αρμοδιότητας της Κοινότητας.

- 18 Για να εξεταστεί το ζήτημα αν η αρμοδιότητα αυτή είναι αποκλειστική, πρέπει να παρατηρηθεί ότι οι διατάξεις της Συμβάσεως 170 δεν είναι ικανές να θίξουν τους κανόνες που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 118 Α. Συγκεκριμένα, εάν μεν η Κοινότητα αποφασίσει να θεσπίσει κανόνες χαλαρότερους από εκείνους που περιέχονται σε μια σύμβαση της ΔΟΕ, τα κράτη μέλη δύνανται, σύμφωνα με το άρθρο 118 Α, παράγραφος 3, να καθιερώσουν μέτρα αυστηρότερης προστασίας των συνθηκών εργασίας ή να εφαρμόσουν προς τούτο τις διατάξεις της Συμβάσεως της ΔΟΕ. Εάν δε η Κοινότητα αποφασίσει να θεσπίσει κανόνες αυστηρότερους από εκείνους που περιέχονται σε μια σύμβαση της ΔΟΕ, τίποτε δεν εμποδίζει την πλήρη εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου από τα κράτη μέλη δυνάμει του άρθρου 19, παράγραφος 8, του Καταστατικού Χάρτη της ΔΟΕ, το οποίο επιτρέπει τη θέσπιση από τα μέλη μέτρων αυστηρότερων από εκείνα που προβλέπονται στις συμβάσεις και συστάσεις που εκδίδονται στο πλαίσιο του εν λόγω οργανισμού.
- 19 Η Επιτροπή παρατηρεί πάντως ότι είναι ενίοτε δυσχερές να προσδιοριστεί αν ένα συγκεκριμένο μέτρο είναι ευνοϊκότερο για τους εργαζομένους απ' ό,τι κάποιο άλλο. Έτσι, η επιθυμία των κρατών μελών να αποφύγουν να υποπέσουν σε παράβαση των διατάξεων μιας συμβάσεως της ΔΟΕ ενδέχεται να τα ωθήσει στο να μη θεσπίσουν διατάξεις που θα ήσαν πιο πρόσφορες για τις κοινωνικές και τεχνολογικές συνθήκες που προσιδιάζουν στην Κοινότητα. Η Επιτροπή φρονεί, κατά συνέπεια, ότι, καθόσον μια τέτοια στάση απειλεί να πλήξει την ανάπτυξη του κοινοτικού δικαίου, πρέπει να έχει η Κοινότητα την αποκλειστική αρμοδιότητα για τη σύναψη της Συμβάσεως 170.
- 20 Το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί να γίνει δεκτό. Συγκεκριμένα, οι δυσχέρειες που μπορούν ενδεχομένως να ανακύψουν για την κοινοτική νομοθετική λειτουργία, σαν κι αυτές που μνημονεύει η Επιτροπή, δεν είναι τέτοιες που να δικαιολογούν την αποκλειστική αρμοδιότητα της Κοινότητας.
- 21 Για τους ίδιους λόγους, η αποκλειστική αρμοδιότητα δεν μπορεί να βρει έρεισμα ούτε στις κοινοτικές διατάξεις που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 100 της Συνθήκης, όπως ιδίως η οδηγία 80/1107/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 1980, περί προστασίας των εργαζομένων από τους κινδύνους που παρουσιάζονται συνεπεία εκθέσεώς τους, κατά τη διάρκεια της εργασίας, σε χημικά, φυσικά ή βιολογικά μέσα (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/004, σ. 42), και οι ειδικές οδηγίες, που έχουν εκδοθεί βάσει του άρθρου 8 αυτής, που περιέχουν όλες ελάχιστες προδιαγραφές.

IV

- 22 Ορισμένες οδηγίες, που έχουν εκδοθεί εντός των τομέων που καλύπτονται από το μέρος III της Συμβάσεως 170, περιέχουν, ωστόσο, κανόνες που δεν έχουν τον χαρακτήρα ελάχιστης προδιαγραφής. Το ίδιο ισχύει και ως προς την οδηγία 67/548/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 1967, περί προσεγγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων περί ταξινόμησης, συσκευασίας και επισήμανσης των επικινδύνων ουσιών (ΕΕ ειδ. έκδ. 13/001, σ. 34), η οποία εκδόθηκε βάσει της οδηγίας 100 και τροποποιήθηκε στη συνέχεια ιδίως με την οδηγία 79/831/ΕΟΚ, της 18ης Σεπτεμβρίου 1979 (ΕΕ ειδ. έκδ. 13/009, σ. 13), και την οδηγία 88/379/ΕΟΚ, της 7ης Ιουνίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που αφορούν την ταξινόμηση, τη συσκευασία και την επισήμανση των επικινδύνων παρασκευασμάτων (ΕΕ 1988, L 187, σ. 14), η οποία εκδόθηκε βάσει του άρθρου 100 Α.
- 23 Οι οδηγίες αυτές περιέχουν διατάξεις που, από ορισμένες απόψεις, συνιστούν μέτρα αποσκοπούντα στην προστασία των εργαζομένων, ως προς τις συνθήκες της εργασίας τους, εκτενέστερη απ' ό,τι οι διατάξεις του μέρους III της Συμβάσεως 170. Αυτό ιδίως ισχύει όσον αφορά τους αναλυτικότερους κανόνες για την επισήμανση, που περιέχονται στο άρθρο 7 της προαναφερθείσας οδηγίας 88/379.
- 24 Το πεδίο εφαρμογής της Συμβάσεως 170 είναι, ωστόσο, εκτενέστερο απ' ό,τι το των προαναφερθεισών διατάξεων. Έτσι, η έννοια του όρου «χημικά προϊόντα» είναι ευρύτερη από εκείνη των προϊόντων που εμπίπτουν στις οδηγίες αυτές. Εξ άλλου, και κατ' αντίθεση προς τις διατάξεις των οδηγιών αυτών, τα άρθρα 6, παράγραφος 3, και 7, παράγραφος 3, της Συμβάσεως ρυθμίζουν τη μεταφορά των χημικών προϊόντων.
- 25 Παρ' όλον ότι δεν υπάρχει καμμία αντίφαση μεταξύ των διατάξεων της Συμβάσεως και των διατάξεων των προαναφερθεισών οδηγιών, πρέπει πάντως να γίνει δεκτό ότι το μέρος III της Συμβάσεως 170 ανήκει σε έναν τομέα που, σε μεγάλο μέρος, ήδη καλύπτεται από τους κοινοτικούς κανόνες που θεσπίστηκαν σταδιακά από το 1967 και εντεύθεν, με την προοπτική μιας ακόμη πληρέστερης εναρμονίσεως, η οποία αποσκοπούσε αφενός στην άρση των εμποδίων στις συναλλαγές, τα οποία προκύπτουν από τις διαφορές που υφίστανται μεταξύ των ρυθμίσεων των κρατών μελών, και αφετέρου στην ταυτόχρονη εξασφάλιση της προστασίας του πληθυσμού καθώς και του περιβάλλοντος.

- 26 Υπ' αυτές τις συνθήκες, πρέπει να θεωρηθεί ότι οι απορρέουσες από το μέρος III της Συμβάσεως 170 υποχρεώσεις, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο ρυθμίσεως των οδηγιών και μνημονεύθηκαν παραπάνω στη σκέψη 22, είναι ικανές να επηρεάσουν τους κοινοτικούς κανόνες που καθορίζονται με τις οδηγίες αυτές και ότι, ως εκ τούτου, τα κράτη δεν μπορούν να αναλάβουν τέτοιες υποχρεώσεις εκτός του πλαισίου των κοινών θεσμικών οργάνων.

V

- 27 Το μέρος II της Συμβάσεως 170 περιέχει γενικές αρχές, που διατυπώνονται στα άρθρα 3, 4 και 5, τα οποία αφορούν την εφαρμογή της.
- 28 Εφόσον αποδεικνύεται ότι οι ουσιαστικές διατάξεις της Συμβάσεως 170 εμπίπτουν στον τομέα της αρμοδιότητας της Κοινότητας, αυτή είναι επίσης αρμόδια να αναλάβει υποχρεώσεις σχετικά με τη θέση των διατάξεων αυτών σε εφαρμογή.
- 29 Το άρθρο 3 επιβάλλει να ζητείται η γνωμοδότηση των πιο αντιπροσωπευτικών εργοδοτικών και εργατικών οργανώσεων σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για να δοθεί ισχύς στις διατάξεις της Συμβάσεως 170.
- 30 Είναι αλήθεια ότι, στο παρόν στάδιο εξέλιξεως του κοινοτικού δικαίου, η κοινωνική πολιτική, και ιδίως η διαβούλευση μεταξύ κοινωνικών εταίρων, ανήκει κυρίως στη σφαίρα αρμοδιότητας των κρατών μελών.
- 31 Ωστόσο, η ύλη αυτή δεν εκφεύγει παντελώς από την αρμοδιότητα της Κοινότητας. Συναφώς, πρέπει ιδίως να σημειωθεί ότι, κατά το άρθρο 118 Β της Συνθήκης, η Επιτροπή προσπαθεί να αναπτύξει σε ευρωπαϊκό επίπεδο τον διάλογο μεταξύ των κοινωνικών εταίρων.

- 32 Κατά συνέπεια, το ζήτημα αν οι διεθνείς υποχρεώσεις που αφορούν την αίτηση γνωμοδοτήσεως των πιο αντιπροσωπευτικών εργοδοτικών και εργατικών οργανώσεων εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών ή στην αρμοδιότητα της Κοινότητας δεν μπορεί να κριθεί ασχέτως του αντικειμένου της γνωμοδοτήσεως.
- 33 Το άρθρο 5 της Συμβάσεως 170 επιβάλλει, εφόσον αυτό δικαιολογείται για λόγους ασφάλειας και υγείας, να παρέχεται στην αρμόδια αρχή η δικαιοδοσία να απαγορεύει ή να περιορίζει τη χρήση ορισμένων επικίνδυνων χημικών προϊόντων ή να απαιτεί τη γνωστοποίηση και έγκριση των προϊόντων αυτών πριν από τη χρήση τους.
- 34 Πρέπει συναφώς να επισημανθεί ότι, έστω και αν η σκοπούμενη στο άρθρο αυτό αρμόδια αρχή είναι αρχή κράτους μέλους, η Κοινότητα μπορεί, ωστόσο, να αναλαμβάνει την προβλεπόμενη στο ίδιο άρθρο υποχρέωση στο εξωτερικό πεδίο. Όπως δηλαδή, στο εσωτερικό πεδίο, η Κοινότητα μπορεί, σε έναν καλυπτόμενο από τους κοινοτικούς κανόνες τομέα, να αναθέτει κάποιες ελεγκτικές αρμοδιότητες σε εθνικές αρχές (βλ. ιδίως τη μνημονευθείσα από το Συμβούλιο οδηγία 80/1107/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 1980, περί προστασίας των εργαζομένων από τους κινδύνους που παρουσιάζονται συνεπεία εκθέσεώς τους, κατά τη διάρκεια της εργασίας, σε χημικά, φυσικά ή βιολογικά μέσα, όπ.π.), έτσι μπορεί, στο εξωτερικό πεδίο, να αναλαμβάνει υποχρεώσεις διασφαλίσεως της τηρήσεως των ουσιαστικών διατάξεων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της και συνεπάγονται την ανάθεση ορισμένων ελεγκτικών εξουσιών στις εθνικές αρχές.

VI

- 35 Τέλος, όπως παρατήρησε η Γαλλική Κυβέρνηση, το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής της Συμβάσεως εκφεύγει της ύλης που έχει υπαχθεί στο καθεστώς συνδέσεως των υπερποντίων χωρών και εδαφών· επομένως, όπως έχει επισημάνει και το Δικαστήριο στην προαναφερθείσα γνωμοδότηση 1/78, σκέψεις 61 και 62, η σύναψη της οικείας συμβάσεως εναπόκειται στα κράτη μέλη τα οποία έχουν αναλάβει τις διεθνείς σχέσεις των εδαφών αυτών και τα οποία τα εκπροσωπούν διεθνώς.

VII

- 36 Με το προαναφερθέν διάσκεμμα 1/78, της 14 Νοεμβρίου 1978, σκέψεις 34 έως 36, το Δικαστήριο τόνισε ότι, οσάκις προκύπτει ότι το αντικείμενο μιας συμφωνίας ή συμβάσεως εμπίπτει εν μέρει στην αρμοδιότητα της Κοινότητας και εν μέρει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, έχει σημασία να εξασφαλίζεται η στενή συνεργασία μεταξύ των τελευταίων και των κοινοτικών οργάνων, τόσο κατά τη διαδικασία διαπραγματεύσεως και συνάψεως όσο και κατά την εκτέλεση των αναλαμβανομένων υποχρεώσεων. Αυτή η υποχρέωση συνεργασίας, που έχει επισημανθεί στο πλαίσιο της Συνθήκης ΕΚΑΕ, επιβάλλεται και στο πλαίσιο της Συνθήκης ΕΟΚ, διότι απορρέει από την επιταγή της ενιαίας διεθνούς εκπροσωπήσεως της Κοινότητας.
- 37 Εν προκειμένω, η συνεργασία μεταξύ Κοινότητας και κρατών μελών είναι πολλώ μάλλον αναγκαία που η πρώτη δεν μπορεί, στο παρόν στάδιο εξελέξεως του διεθνούς δικαίου, να συνάψει η ίδια σύμβαση της ΔΟΕ, αλλ' είναι υποχρεωμένη να το πράξει μέσω άλλων.
- 38 Στα κοινοτικά όργανα και στα κράτη μέλη εναπόκειται να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν τους καλύτερους δυνατούς όρους αυτής της συνεργασίας, τόσο κατά τη διαδικασία υποβολής στην αρμόδια αρχή και επικυρώσεως της Συμβάσεως 170, όσο και κατά την εκτέλεση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη Σύμβαση αυτή.

VIII

- 39 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι η σύναψη της Συμβάσεως 170 της ΔΟΕ ανήκει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών και της Κοινότητας από κοινού.

Κατόπιν των ανωτέρω,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

γνωμοδοτεί ως εξής:

Η σύναψη της Συμβάσεως 170 της ΔΟΕ ανήκει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών και της Κοινότητας από κοινού.

Due Πρόεδρος	Κακούρης πρόεδρος τμήματος	Rodríguez Iglesias πρόεδρος τμήματος
Zuleeg πρόεδρος τμήματος	Murray πρόεδρος τμήματος	Mancini δικαστής
Joliet δικαστής	Schockweiler δικαστής	Moitinho de Almeida δικαστής
Grévisse δικαστής		Díez de Velasco δικαστής
Kapteyn δικαστής		Edward δικαστής

Λουξεμβούργο, 19 Μαρτίου 1993.

Ο Γραμματέας

J.-G. Giraud